

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 160/19
Luxemburgissa 19.12.2019

Tuomio asiassa C-418/18 P
Puppinck ym. / komissio

Unionin tuomioistuimen mukaan unionin yleinen tuomioistuin ei ole tehnyt virhettä pysyttäessään komission päätöksen olla tekemättä lainsäädäntöehdotusta eurooppalaisen kansalaisaloitteen ”Yksi meistä” yhteydessä

Unionin tuomioistuimen suuri jaosto on 19.12.2019 antamassaan tuomiossa Puppinck ym. v. komissio (C-418/18 P) hylännyt eurooppalaisen kansalaisaloitteen ”Yksi meistä” järjestäjien valituksen unionin yleisen tuomioistuimen tuomiosta¹, jolla tämä oli hylännyt heidän kanteensa kyseisestä kansalaisaloitteesta 28.5.2014 annetun komission tiedonannon² kumoamiseksi.

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen³ ja asetuksen N:o 211/2011⁴ mukaan vähintään miljoona unionin kansalaista, jotka ovat lähtöisin ainakin yhdestä neljäsosasta jäsenvaltiosta, voivat tehdä aloitteen, jossa he kehottavat komissiota ehdottamaan toimivaltuuksiensa rajoissa unionin lainsäätäjälle säädöksen antamista perussopimusten soveltamiseksi. Eurooppalaisen kansalaisaloitteen järjestäjien on ennen kuin he voivat alkaa kerätä vaadittua määrää allekirjoituksia rekisteröitävä aloite komissiossa, joka tutkii erityisesti sen aiheen ja tavoitteet.

Patrick Grégor Puppinck ja kuusi muuta henkilöä muodostavat komissiossa vuonna 2012 rekisteröidyn eurooppalaisen kansalaisaloitteen ”Yksi meistä” kansalaistoimikunnan.⁵ Tämän kansalaisaloitteen tavoitteena on kieltää ja lopettaa unionin antama rahoitus toiminnalle, joka edellyttää ihmisalkioiden tuhoamista (erityisesti tutkimuksen, kehitysavun ja yleisen terveydenhuollon piirissä), mukaan lukien abortin suora tai epäsuora rahoittaminen. Rekisteröimisensä jälkeen kansalaisaloite ”Yksi meistä” keräsi vaaditut miljoona allekirjoitusta ennen kuin se toimitettiin virallisesti komissiolle vuoden 2014 alussa. Komissio ilmoitti 28.5.2014 antamassaan tiedonannossa, ettei se aikonut toteuttaa kyseisen kansalaisaloitteen johdosta mitään toimia.

Aloitteen järjestäjät vaativat tällöin unionin yleisessä tuomioistuimessa komission tiedonannon kumoamista ja väittivät muun muassa, että kyseinen toimielin on velvollinen tekemään rekisteröidyn eurooppalaisen kansalaisaloitteen johdosta ehdotuksen unionin säädökseksi. Unionin yleinen tuomioistuin pysytti komission päätöksen.

Tästä ratkaisusta tehdyn valituksen käsittelyssä unionin tuomioistuin on todennut aluksi, että SEU 11 artiklan 4 kohdan mukaan eurooppalaisella kansalaisaloitteella on tarkoitus ”kehottaa” komissiota tekemään asianmukainen ehdotus perussopimusten soveltamiseksi eikä velvoittaa tätä toimielintä toteuttamaan kyseisessä aloitteessa kaavailtuja toimeja tai toimia. Se on todennut lisäksi, että asetuksen N:o 211/2011 eri säännöksistä ilmenee, että vastaanotettuaan eurooppalaisen kansalaisaloitteen komissio esittää toimet, jotka se aikoo toteuttaa, ja sen perustelut näiden toimien toteuttamiselle, tai jos se ei aio toteuttaa toimia, niistä pidättymiselle,

¹ Tuomio 23.4.2018, One of Us ym. v. komissio ([T-561/14](#)); ks. myös lehdistötiedote [52/18](#).

² Eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta ”Yksi meistä” 28.5.2014 annettu komission tiedonanto COM(2014) 355 final.

³ SEU 11 artiklan 4 kohta.

⁴ Kansalaisaloitteesta 16.2.2011 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 211/2011 (EUVL 2011, L 65, s. 1).

⁵ COM(2014) 355 final.

mikä vahvistaa, että se, että komissio tekee eurooppalaisen kansalaisaloitteen johdosta ehdotuksen unionin säädökseksi, on luonteeltaan harkinnanvaraista.

Unionin tuomioistuin on tämän jälkeen muistuttanut, että komissiolle perussopimuksissa annettu lainsäädäntöaloitevalta tarkoittaa sitä, että tämän toimielimen tehtäviin kuuluu päättää, tekeekö se ehdotuksen lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi vai ei, paitsi tilanteessa, jossa sillä olisi unionin oikeuteen perustuva velvollisuus tehdä tällainen ehdotus. Komission lainsäädäntöaloitevalta on yksi ilmaus toimielinten välisen tasapainon periaatteesta, joka on yksi unionin toimielinrakenteen ominaispiirteistä. Periaate edellyttää sitä, että kukin toimielin käyttää toimivaltaansa muiden toimielinten toimivaltaa kunnioittaen. Tältä osin unionin tuomioistuin on todennut, että asetuksen N:o 211/2011 mukaan eurooppalaisen kansalaisaloitteen tarkoituksena on antaa unionin kansalaisille oikeus, joka on verrattavissa Euroopan parlamentilla SEUT 225 artiklan ja neuvostolla SEUT 241 artiklan nojalla olevaan oikeuteen pyytää komissiota tekemään aiheellisia ehdotuksia perussopimusten panemiseksi täytäntöön. Koska Euroopan parlamentille ja neuvostolle täten tunnustetulla oikeudella ei loukata komission lainsäädäntöaloitevaltaa, saman on pädeittä eurooppalaiseen kansalaisaloitteeseen.

Unionin tuomioistuin on myös korostanut, että se, ettei komissio ole velvollinen toteuttamaan toimia eurooppalaisen kansalaisaloitteen johdosta, ei merkitse – toisin kuin valittajat ovat väittäneet – sitä, että tällainen aloite olisi vailla tehokasta vaikutusta. Yhtäältä nimittäin eurooppalainen kansalaisaloitemekanismi on yksi osallistuvan demokratian välineistä, joilla on Lissabonin sopimuksen hyväksymisen yhteydessä täydennetty edustuksellisen demokratian järjestelmää, joka on unionin toiminnan perustana, ja joiden tavoitteena on edistää kansalaisten osallistumista demokraattiseen prosessiin sekä edistää unionin kansalaisten ja unionin toimielinten välistä vuoropuhelua. Toisaalta on niin, että eurooppalainen kansalaisaloite, joka on rekisteröity asetuksen N:o 211/2011 mukaisesti ja joka täyttää kaikki tässä asetuksessa säädetyt menettelyt ja edellytykset, synnyttää komissiolle joukon erityisiä tämän asetuksen 10 ja 11 artiklassa lueteltuja velvollisuuksia. Unionin tuomioistuimen mukaan kyseisen kansalaisaloitemekanismin erityinen lisäarvo ei siten koostu lopputuloksen varmuudesta vaan niistä keinoista ja mahdollisuuksista, joita sillä luodaan unionin kansalaisille panna vireille poliittinen keskustelu unionin toimielimissä ilman, että on tarpeen odottaa lainsäädäntömenettelyn käynnistymistä.

Lisäksi unionin tuomioistuin on pysyttänyt unionin yleisen tuomioistuimen lähestymistavan, jonka mukaan riidanalaisen tiedonannon kaltainen eurooppalaista kansalaisaloitetta koskeva tiedonanto kuuluu komission laajan harkintavallan käyttöön ja siihen on siis kohdistettava suppeaa tuomioistuinvalvontaa, jonka tarkoituksena on tarkastaa muun muassa, että tiedonannon perustelut ovat riittävät ja ettei siinä ole ilmeisiä arviointivirheitä.

Tässä yhteydessä unionin tuomioistuin on erityisesti pysyttänyt unionin yleisen tuomioistuimen esittämän päättelyn, jonka mukaan komissio ei ollut tehnyt mitään ilmeistä arviointivirhettä katsoessaan Maailman terveysjärjestön (WHO) julkaisun perusteella, että se, että unioni rahoittaa turvallisia ja tehokkaita terveydenhoitopalveluja, erityisesti aborttien osalta, myötävaikuttaa vaarallisissa oloissa tehtyjen aborttien määrän vähentymiseen ja siis äitiyskuolleisuuden ja äitiyteen liittyvien sairauksien riskin pienenemiseen.

HUOMAUTUS : Unionin tuomioistuimelta voidaan hakea muutosta oikeuskysymysten osalta unionin yleisen tuomioistuimen tuomioon tai määräykseen. Muutoksenhaulla ei lähtökohtaisesti ole lykkäävää vaikutusta. Mikäli valitus otetaan tutkittavaksi ja se on perusteltu, unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun. Mikäli asia on ratkaisukelpoinen, unionin tuomioistuin voi ratkaista asian lopullisesti itse. Päinvastaisessa tilanteessa unionin tuomioistuin palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen, jota unionin tuomioistuimen muutoksenhaun yhteydessä antama ratkaisu sitoo.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

Tuomion [kok o teksti](#) koko teksti julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla sivustolla "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

